

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XXXVIII. Mvltis Sæpe Miracvlis Præpotens Deus piarum imaginum
vsum & venerationem sibi probari testatus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

raculis honestavit & approbavit: ad confirmandam Catholicorum fidem, & excitandam Ecclesiasticorum pietatem paulò vberius differemus.

CAPVT XXVII.

MVLTIIS SAEPE MIRACVLIS PRÆPOTENS

Deus piarum imaginum vsum & venerationem sibi probari testatus est.

Christus su. **S** Ioan. Damascen. l. 4. orth. fidei c. 17. Historia proditum est, cum Abagarus Edessæ Rex eo nomine pictorem minem & ex- sisset, vt Domini imaginem exprimeret, neq; id pictor ob splen- presit, & dorem ex ipsius vultu manantem consequi potuisset, Dominum ipsum diuinæ suæ ac viuificæ faciei pallium adnouisse, imagi- nemq; suam ei impressisse, sicq; illud ad Abagarum, vt ipsius

Ad Christi cupiditati satisfacere, misisse. Narrat & hæc Euagrius l. 4. hist. c. 27. non vt primus rei auctor, sed vt à maioribus traditæ, & occasione insignium miraculorum inde proditorum. Et quæ ab ipso scripta sunt, à Patribus Oecumenici Conc. Nicæn. 2. vt omni fide digna probata fuere. act. 5. Cum Edessen, inquit Euagr. in Chosroes obsidione ad summam rerum desperationem adacti essent, i- maginem illam adferunt, quam nullis hominum manibus, sed diuinitus fabrefactam, à Christo videlicet. Abagaro, cum ipsum videre cuperet, missam, apud se habebant.

S. Quo facto confestim ad fidem ista facientium diuina accedente virtute, quod antea fuerat impossibile, re ipsa est perfectum ac Chosroes omni sua spe frustratus ad suam cum ignominia discessit. Huius eiusdem Saluatoris imaginis ope Philippicus Orientis Præfectus admirabilem aduersus Persas victoriam consecutus est, vt habet Theophanes l. 17. & Cedren. in Annal. & Baron. An. Dom. 586. Quam & sanctissimam Saluatoris imaginem Heraclius Imperator in Persas intulit, & de ijs triumphauit, vt ex Cedren. memorat Baron. an. Dom. 610. quâ imaginem vel ipse manu detulit, vel exercitui prefer-

ri voluit, vt tradit Baron. Ann. 621. Cuius imaginis & honorificam merito mentionem faciunt Hadrianus Papa ad Carol. Magn. Niceph. l. 2. c. 7. & Metaphr. 10. August. in orat. Constant. Porphorogeniti Imperat. & in actis SS. Samonis & Guriae 15. Nouem. & in vita S. Alexij & S. Thom. ad 3. S. dist. 9. q. 1. ar. 2.

§. Recensetur ab Euangelistis historia mulieris, quæ *Euangelica* annis 12. passa fluxum sanguinis, sanata est tactu fim- *fœmina san-* briarum vestimenti Iesu, Mat. 9. v. 20. Mar. 5. v. 25. Luc. *guinis pro-* 8. v. 43. Quæ grata & pia fœmina, ne tanti beneficij ali- *fluuij libe-* quado memoria excideret, rem gestam æneis statuis, *rata æneam* tam Iesu, quā sui effigiem referentibus posteris com- *Christo sta-* mendauit: de qua Euseb. Cas. l. 7. Eccles. hist. c. 14. Mulierē, tuam mira- *mentum* inquit, quam sanguinis profluuij laborātem, à Saluatore cu- *culorum ef-* ratam, Euangelia tradiderunt, Casareæ Philippi ciuem constat fœtricem *mentum* fuisse, domusq; eius in ea etiam nunc ostenditur. Pro foribus ve- *erexit.* ro domus ipsius, basis quædā in loco editiore collocata monstra- *mentum* tur, in quo mulieris ipsius velut genib; prouolutæ, palmasq; sup- *mentum* pliciter tendentis imago ere videtur expresse. Adstat vero alia *mentum* ere nihilominus fusa statua, habitu viri, stola compe circūda- *mentum* ti, & dexterā mulieri porrigentis. Huius ad pedem statuae e basi *mentum* herba quadam noua specie nascitur. Quæ cum exorta fuerit, *mentum* excrecere vsq; stolæ illius indumenti simbriam solet. Quam *Miravis* cū summo vertice crescens herba cōtigerit, vires inde ad depel- *herba Chri-* lendos omnes morbos languoresq; cōquirat: ita vt quacunq; illa sti simulacri *mentum* fuerit infirmitas corporis, haustu exiguo madefacti salutaris oram attin- *mentum* graminis depellatur, nihil omnino virium gerens, si antequam gentis. *mentum* æneæ simbria summitatē crescendo cōtigerit, decerpatur. Hanc *Pluris est o-* statuam ad similitudinē vultus Iesu formatam tradebant, quæ cultus te- *mentum* permanfit ad nostra vsq; tempora. sicut ipsi oculis nostris inspe- *mentum* ximus. Et nihil mirū, si hi qui ex gentilib; crediderant pro bene- *mentum* quam auri- *mentum* fœijs quæ à Saluatore fuerāt consecuti, huiusmodi velut munus ti decem. *mentum* videbātur offerre, cū videamus et nunc Apostolorū Petri & Pau- *Christi Apo-* li, & ipsius Saluatoris imagines designari, tabulasque depingi. *mentum* stolorumq; *mentum* Sed & antiquas ipsorū imagines à quibusdam conseruatas nos *mentum* vidimus,

Adiaphora vidimus, quod mihi videtur ex gentili consuetudine indifferē-
ex hominis ter observatum, quod ita soleant honorare, quos honore dignos
proposito bo duxerint. Insignia enim veterum referuari ad posterorum me-
na vel mala moriam, illorum honoris, horum vero amoris indicium est.
sunt.

Eiusdem rei §. Ista Euseb. qui non morem illum quantumvis à
bonus ma- Gentibus mutatum improbat, sed comprobat: cum
lusue vsus. quod illi in vanissimorum deorum fecēre cultus, nos
Ex flore mei ad Dei Sanctorumq; venerationē, memoriam, & a-
fugit apis, morem faciamus, & ex spolijs Ægypti arcam & taber-
venenti a naculum faciamus Deo viuēti. Qua de re pro ingenio
ranæa. Ex suo eleganter disputat S. Aug. l. 2. doct. Christian. c. 18
scriptura sa & c. 40. Neq; enim: quia illi Musas coluerunt, Mer-
cra Catho- curium literarum repertorem dixerunt, thus Diis ad-
licus salutē, oleuerunt, nos literas Musicamq; abicere, nec Deo
perniciem thus offerre debemus. quis hoc sapiat, nisi desipiat?
haurit secta Quisquis bonus verusq; Christianus est, Domini sui esse intelli-
rius. gat, vbiq; inuenerit veritatem, ait S. Aug. l. cit. c. 8.

§. Ista vero imago Christi perdurauit ad trecentos
 & amplius annos, nimirum ad impii Iuliani Apostata
 tempora, & conuenienti veneratione culta, quan-
 tumvis plurimis cladibus Palestina deformata fu-
 erit. Iulianus verò eo in Christum audaciæ elatus est,
 vt statua illa deturbata confractaq; , suam eum in lo-
 cum reposuerit. Sed confestim diuina in vindicando
 potentia se manifestante, ignis violentus de cælo de-
 Christi cru- lapsus statuam Iuliani circa pectus dissecuit, caputq;
 cifixi collo- in terram deiecit. Statuæ autem Christi fragmenta à
 catur signa Christianis collecta in Ecclesia reposita sunt. Vt hi-
 Principum, storiæ commendauit Sozom. l. 5. c. 20. & Niceph. l. 10.
 cuius exem c. 30. & Metaph. 20. Octob. in Actis S. Artemii.
 plo? Iuliani §. Est & alia Christi imago: cum enim ad crucifigē-
 Apostate. dum duceretur Berenice, quæ & Veronica, faciei Do-
 Christi Do- mini sanguine & sudore aspersæ sudarium admouit,
 mini crucē eiusdemq; Dominici vultus effigiem in se retinuit, vt
 baiulantis habet Christiana traditio, & Methodius Tyriorum
 imago. Episco-

Episcopus apud Marianum Scotum in Chron. anno Dom. 39. Constantin. Porphyrogenitus orat. de Christi imag. non manu facta apud Lippoman. to. 6. Philip. Bergomas, & alii, qui & de ea miracula quædam referunt. Hæc postea Romam translata est, ut probat Baron. an. Dom. 34. ubi & addit: Permansit pariter hætenus integra sanctissima Sindon illa, quæ corporis Dominici delibuta vngueto, in sepulchro posita fuit, veluti operimentum & stratum, quæ & in se imaginem in sepulchro Domini iacentis expressit, asseruaturq; summo honore in Ecclesia Taurinensi.

Christi sepulchri in synagoga expressa imago.

§ Erat & alia Christi imago, quam Nicodemus Gamalieli dono dederat, quæ cum Berithi post multa sæcula peruenisset ad Judæos, Judæi in Synagogis sputis fœdarunt, arundine percusserunt, crucifixerunt, lancea latus perforauerunt, ex quo tanta continuo manauit abundantia sanguinis simul & aquæ, ut Orientales & Occidentales Ecclesiæ ex eo vberim acciperint, quo morbi quicunq; sanarentur. Vnde & secuta est conuersio Judæorum Berytensium. Quæ res ab Athanasio huius temporis Episcopo diligenter conscripta integrè recitata, habetur Act. 4 posterioris Synodi Nicænæ, & à Sigeberto in Chron. An. 675.

Christi imago à Iudæis vulnerata.

§ Similia exempla de Christi imag. icta & sanguinem profundente videat lector apud Baron. an. 446. & 570. & 975. & 888. & 1017. ac 1063. Ex his meridiana luce clarior est S. imaginum antiquitas, diuina approbatio, & mirifica utilitas.

Plura eiusdem argumenti documenta.

§ Sed hoc loco non est nobis prætermittenda Dei-para Virgo, cuius varias imagines S. Lucæ manib. suis ad viuum expinxisse in eius vita 18. Octobr. testatur Metaphrast. & Theodor. suorum collect. initio S. Th. ad 3. Sent. d. 9. q. 2. Niceph. l. 2. c. 43. l. 16. c. 15. & 16. quæ una à Pulcheria Augusta Constantinopoli in templo collocata, ut habet Niceph. l. 14. hist. c. 2. & lib. 15. cap. 14.

Deipara icones à S. Luca pictæ, & miracula.

cap. 14. altera ab eodem Euangelista expressa Romae in templo S. Mariae Maioris religiose multis iam saeculis asseruatur, ut habet Durand. in Rationali l. 6. c. 89. Philippus Bergomas in Luc. & noster religiosissimus vir Petrus Canilius l. 5. de Deipara Virgine c. 32. Vtraque vero magnis illustrata est miraculis, ut iidem Auctores literis commendarunt. Imago S. Mar. in Ecclesia, quae apud Edessam in eius honorem extructa est, templi custodem allocuta B. Alexij singularem pietatem commendauit, ut habet Simeon Metaph. 17. Mart. Euagrius etiam l. 5. hist. Eccles. c. 18. miraculum aliud commemorat his verbis: *Quibus rebus cognitis Anatholius ad imaginem quandam Deiparae funem in carcere sublimem appensam accurrens manibus à tergo complicatis se ei supplicare precesq. adhibere ostendit: illa vero eum velut sacrilegum detestata, & Deo iniusum coarguens penitus à se auertit: spectaculum planè horribile & sempiterna memoria prodendum.*

§. Mirabile & illud, verum tamen & in Concil. 2. Nicæn. probatum quod scribit Ioann. Moschus in Prato Spirit. cap. 180. Ioannes Anachoreta vir magni nominis, & praecipua sanctitatis, qui senex in spelunca quadam vixit circa villam, quae dicitur Sochus, viginti propemodum milliaribus distans ab Hierosolymis, habebat in sua spelunca Deiparae ac

Dei matris Dominae nostrae semperq. Virginis Mariae imaginem, eaq. matrem Christi filij gestatricem exprimebat. Qui senex, si quando religionis causa vellet aliud proficisci, & loca veneranda petere, quod illi erat perquam vsitatum, de more candelam coram eadem imagine incendebat, & precatione facta Deo sese, iterque suum commendabat, simulque in ipsam Deiparae imaginem intuens his verbis utebatur: Sancta Domina nostra Dei Genitrix, quia longum iter facere statui, ac multis diebus abesse cogor, tu candelam huius habere curam, eamque, ne extinguatur, iuxta meum desiderium serua. Te quidem comite & adiutore hoc ingredior iter. Hac ubi dixisset imagini, in viam se dedit, & itinere confecto, domum postea rediit, ita ut aliquando vni,

sap

sepe duos, etiam vel tres, imo quinq; & sex menses abesset. Sæpe aut in reditu candelam inuenit integrã & ardentem, sicut illi ante iter suum accensam reliquerat, nec vnquã vidit extingui. Id quicquid euidens miraculũ fieri neutiquã poterat, Deo haud dubie per Deiparã hoc prodigium operante, ac piam sancti senis fiducia corroborante. Hoc in suã benedictæ matris gratiã Deus supra patrauit ille, q; fecit, vt rub. arderet, & nõ cõbureretur Exod. natura ordi
3. v. 2. qui fecit, vt in solitudine maximis itinerib. pere- nem res con
grinantiũ Judæorũ neq; vestes, neq; calcei cõtriti fuẽ- seruat
re, Deuter. 8. v. 3. 4. & c. 29. v. 5. Adduxit vos 40. annis per de-
sertũ: non sunt attrita vestimenta vestra, nec calceamenta pe-
dum vestrorũ vetustate consumpta sunt. Qui fecit, vt hydria
farina nõ deficeret, & lecytus olei non imminueretur, iuxta ver-
bum Domini, q; locutus fuerat in manu Elie, 3. Reg. 17. v. 16.

§ Ob has igitur quas hic & superiore cap. recensui-
mus causas iure Catholica Ecclesia vsum cultumq; S.
imaginum approbavit, dãnauit vero & proscripsit I-
conomachos, qui oēs aut Judæi, aut Mahometani,
aut Magi, aut manifestè hæretici fuerunt, vt probat
doctis. Cardin. Bell. l. 2. de Eccles. triũphante c. 6. Ste-
phan. Durãt. l. 1. de ritib. Eccles. Cath. c. 5. §. 13. quos af-
fectatus Joan. Calvin. l. 1. Inst. c. 11. & l. 4. c. 9. §. 9. cuius
proinde mali corui, mala oua, vbicunq; possunt, S. i-
magine frangunt, vel comburunt, vel abradunt. Ita-
que imaginum oppugnatores primi fuere Judæi, qui
& in suo Talmut Christianorum templa domos ido-
latriæ appellant. Hinc Xenaias Eutyichianus homo
Persa & seruus fugitiuus, qui se Christianum simulãs,
nondum baptismo initiatus à Petro Cnapheo Hier-
polis factus est Ep̃s Niceph. l. 15. hist. c. 27. & 28. Deinde
vt patet ex epist. Simeon. Eremitæ ad Justin. iuniorem
Imperatorem, quæ habetur in 7. Syn. act. 5. Samari-
tani quidã in Eccles. inuaserunt, & in imagines Christi
& Sãctorũ ferocissimè grassati sunt. An. vero Dõ. 600.
Mahomet? oēs imagines auersatus, ac potissimũ S. cru-
cem

Judæi, Sa-
maritani,
Mahometa-
ni, Magi, da-
monum &
idolorũ cul-
tores, Calu-
nistæ S. ima-
ginum euer-
sores.

cem, nullas suæ sectæ hominibus in templis permisit, ut ex Alcorano cap. 15. & ex ipsa constat experientia: nec enim Turcæ imagines habent, & nos ob imaginum cultum idololatrias reputant. Octavo sæculo Leo Ilaurus à Judæis persuasus, ut Cedrenus, Zonaras, Paulus diaconus, & Synodus 7. act. 5. ac alii testantur, publico edicto S. imagines è templis eiici & deleri præcepit, plurimosq; sibi resistentes occidit, & tandem animæ ac corporis morte periit, ut habet Theophanes. Cuius pessimi patris nequior filius Constantin. Copron. Necromanticus, & hæreticus Nestorianus Christum purum hominem affirmans, ut habet Zonaras, Venerem colens, & humanas hostias immolans, ut testis est Suidas, habitu Christianus & mente Judæus, ut Theosterictus, qui eo imperante floruit, memoriæ cōmendavit, sacras similiter imagines odio persecutus exterminavit. *Qui diuinitus in cruribus plaga percussus, ac validissima febre correptus, anima & corporis mortē obiit: vociferans se adhuc viuentem inextinguibili igni traditū propter S. Mariam, iubensq; eam exinde honorari tanquam sanctam Virginem ac vere Deiparam, ut testantur Cedren. & reliqui omnes Græci auctores.* Leo Armenus dæmonibus familiaris, malis artib. Imperator creatus, S. imaginum defensores prosequitur, & iuxta altare à cōiuratis necatur, inter quos Michael Balbus mox comburendus fuit, qui è carcere eductus, & Imperator renuntiatus, eandem aduersus S. imagines impietatem æmulatus est, quem Zonaras sentinam sectarum fuisse, iudicasse, & resurrectionem mortuorum negasse simul & dæmones, Prophetas irrisisse, scortationem peccatū non iudicasse, Judā inter beatos annuerasse dicit, q̄ eadem de illo scriptis mandarunt Curopolatus & Cedrenus. Hic orthodoxos ob imaginum venerationē oppugnauit, plurimosq; exilio mulctauit, & dysenteria extinctus filium Theophilum imperij & impietatis

tatis reliquit hæredem, qui in ciuilibus rebus iustitiæ cultor, in fide hæreticus iconoclasta dirissimè imaginum cultores exagitauit, cuius facinoris in obitu pœnitens, sacram imaginem exosculatus Sãctorum precibus misericordiam consequitur. Baron. an. 842. Horum vestigiis inhæserunt Paulitiani, Felix Vrgelitanus, Claudius Taurinensis, Bogomeli, Petrobrusiani, VValdenses, Almaricus, VVicleffistæ, Carolstadius, quos insignitè perfidos sectati sunt, vt indicauimus, Caluinistæ, qui vtinam infelicissimos eorũ exitus pertimescant, quorum vias persequuntur, & potius Catholicos æmulentur, qui rectiore gradiuntur via, dum Spiritum S. in Conciliis loquẽtem audiunt & sectantur: nam pro S. imaginibus retinendis & colendis in Oriente celebrata est 7. Synodus Oecumenica, & in 8. Synodo can. 3. illius decreta renouantur & confirmantur. In Occidente celebratum est Concilium Romanum sub Gregorio I I I. ad quod confluxere ferè mille Episcopi 903. à quibus damnata est hæresis Iconomachorum sub ipsis controuersia initijs: de quo Sigebertus in Chronico anni 733. Accessit & Concil. Tridentin. scs. 25.

C A P V T XXXIX.
T E M P L I S A N C T I T A S P I E T A -
tem commouet.

§ I P s v m denique templum, quia Deo dedicatum, sanctum, honorabile, & cælesti virtute præditum est, in eo commorantibus religionem affert. S. Ioann. Chrysost. hom. 66 ad popul. Antioch. de templo loquens Apostolorum. Simul, inquit, ac pauimenta calcaueris, ad cælum mentem locust transmisit, & ad supremum Regem, & illum Angelorum exercitum, & sublimem thronum, & inaccessibilem gloriam. Res enim omnis Deo dicata sancta est ex
G ipsius